

\* معرفی درس: بیماری های کودکان (۲ واحد نظری)

\* گروه آموزشی: بهداشت مدارس

\* مقطع تحصیلی: کارشناسی پیوسته

\* دروس پیش نیاز یا همزمان: آناتومی و فیزیولوژی

\* روز و ساعت برگزاری: یکشنبه ها، ساعت ۱۰-۱۲

\* محل برگزاری: دانشکده بهداشت-

\* نام مسئول درس: دکتر غیاثی

\* آدرس دفتر: دانشکده بهداشت - اتاق ۲۰۸

Email: [ghnazi93@gmail.com](mailto:ghnazi93@gmail.com)

### معرفی درس:

این درس به معرفی و اهمیت بیماری های شایع در سنین کودکی، نقش باورها و سنت ها در ایجاد و یا تشدید بیماری، علائم مهم و راه های انتقال، تشخیص و درمان، اقدامات مورد نیاز برای پیشگیری و مراقبت از بیمار، نحوه پیگیری و مشاوره با مادری پر دازد.

### \* هدف کلی درس:

کسب دانش، نگرش و مهارت های اساسی در زمینه بیماری های شایع در سنین کودکی و بکارگیری آن ها در مراقبت از کودک بیمار و انجام اقدامات درمانی و پیشگیرانه (آموزش و مشاوره، واکسیناسیون، ارجاع به مراکز درمانی و پیگیری)

### اهداف اختصاصی:

#### اهداف شناختی

#### فراگیر باید بتواند:

- ۱) با ترسیم منحنی های رشد، وضعیت رشد کودک را مورد پایش قرار دهد.
- ۲) کودک را از نظر اختلالات رشد نظیر کم وزنی شدید، کم وزنی و سوء تغذیه را ارزیابی کند.
- ۳) تظاهرات بالینی کمبود هر ویتامین و پیشگیری از آن را بیان کند.
- ۴) انواع اسهال و کم آبی در کودکان را با توجه به علائم و نشانه ها طبقه بندی نماید و برنامه درمانی اسهال را مطابق با نوع طبقه بندی شرح دهد.
- ۵) کم خونی های شایع در دوران کودکی و اقدامات مورد نیاز برای درمان و پیشگیری از ابتلا به کم خونی را توضیح دهد.
- ۶) زردی فیزیولوژیک و پاتولوژیک را تعریف کند و نحوه ارزیابی، طبقه بندی و درمان شیرخوار زیر دو ماه را بیان کند.
- ۷) اقدامات اولیه و نحوه پیگیری برای کودکان آسیب دیده (سوختگی، سقوط، مسمومیت و...)، همچنین روش های پیشگیری از ایجاد آسیب در کودکان را شرح دهد.
- ۸) علائم و نشانه های بالینی، اقدامات درمانی، توصیه های تغذیه ای و نحوه پیگیری کودک مبتلا به عفونتهای شایع دستگاه تنفسی فوقانی و تحتانی (گلودرد استرپتوکوکی، سرماخوردگی، پنومونی) را توضیح دهد.
- ۹) عفونت های گوش (ماستوئیدیت حاد، عفونت های حاد و مزمن) را نام برد و برای هر یک از آن ها، نوع درمان را بیان کند.
- ۱۰) راه های پیشگیری از ابتلا به عفونتهای دستگاه ادراری و همچنین درمان کودکان مبتلا را شرح دهد.
- ۱۱) انگل های رودهای شایع در کودکان، علائم، راه های انتقال، انتشار و کنترل آن ها را توضیح دهد.
- ۱۲) تظاهرات بالینی بیماریهای شایع چشم در کودکان (قرمزی، عیوب انکساری، حساسیت و آلرژی) و نحوه مراقبت از چشم را بیان کند.
- ۱۳) در رابطه با بیماریهای قابل پیشگیری با واکسن (سل، فلج اطفال، سرخک، سرخچه، اوریون، دیفتری، کزاز، سیاه سرفه، هپاتیت و آنفلوآنزا)، موارد زیر را شرح دهد:  
-تظاهرات بالینی بیماریها

- روش های تشخیص بیماری
- راه های انتقال بیماری
- اقدامات درمانی مطابق با آخرین دستورالعمل ها و برنامه های درمانی (طرحDOTS برای درمان سل و ...)
- راهکارهای پیشگیری از بیماری
- برنامه ی ایمن سازی

### اهداف مهارتی

#### فراگیر باید بتواند:

- ۱) براساس علائم و نشانه های خطر، وضعیت کودک را از نظر بیماریهای شایع و خطرناک به درستی مورد ارزیابی قرار دهد.
- ۲) برای درمان کودک بیمار، توصیه ها و اقدامات لازم و موثر را انجام دهد.
- ۳) در صورت نیاز کودک را از نظر وضعیت بهبودی و اطمینان از اجرای اقدامات درمانی در موعد مقرر پیگیری نماید.
- ۴) به خانواده در رابطه با تغذیه، واکسیناسیون، آسیب های کودکان و رابطه مادر با کودک مشاوره کند.
- ۵) به خانواده آموزش های لازم را برای رفع مشکلات تغذیه ای، نحوه مراقبت از کودک و پیشگیری از آسیب ها ارائه دهد.

### اهداف نگرشی

#### فراگیر باید بتواند:

- ۱) اهمیت آموزش و مشاوره به خانواده در زمینه ی مراقبت از کودک در برابر عوامل محیطی موثر بر سلامت را درک کند.
- ۲) اهمیت ارجاع و پیگیری به منظور ارائه مراقبت های بهداشتی درمانی به موقع و وضعیت بهبودی کودک در معرض خطر و یا آسیب دیده را درک نماید.

#### -استراتژی آموزش:

۱-آموزش دانشجو در زمینه اهداف ویژه درس بصورت سخنرانی و پرسش و پاسخ

- روش تدریس و وسایل کمک آموزشی مورد استفاده:
- روش تدریس به صورت یادگیری ترکیبی (blended learning) خواهد بود و جلسات به صورت ترکیبی از آموزش حضوری، ویدئوهای آنلاین، جلسات و ویدئوهای آنلاین، self-study و ارائه کلاسی، و استفاده از پلتفرم های آموزشی و ارزشیابی نوین انجام خواهد گرفت. وسایل کمک آموزشی زیر، مورد استفاده قرار خواهند گرفت.

۱. پاورپوینت

۲. پلتفرم های آموزش مجازی

۳. پلتفرم های کوویز آنلاین در سرکلاس مانند Kahoot و Mentimeter

۴. فیلم های آموزشی

| <ul style="list-style-type: none"> <li>روش ها و زمان سنجش و ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی: (نوع امتحانات از لحاظ نحوه طراحی سوال - بارم بندی - زمان امتحانات و تکالیف ذکر شود)</li> </ul> |      |       |      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|-------|------|
| روش                                                                                                                                                                                                     | نمره | تاریخ | ساعت |
| کوئیز، بحث گروهی ،<br>ارائه کلاسی،                                                                                                                                                                      | ۲    |       |      |
| حضور کامل در کلاس                                                                                                                                                                                       | ۱    |       |      |
| پایان ترم به صورت<br>امتحان MMI یا<br>الکترونیک                                                                                                                                                         | ۱۷   |       |      |

#### مقررات درس و انتظارات از دانشجویان:

۱. حضور به موقع در سر کلاس در زمان کلاس حضوری (بیش از ۵ دقیقه تاخیر بعد از ورود مدرس بعنوان غیبت کلاسی لحاظ می گردد)

۲. آمادگی کامل در کلاس درس (در مواقعی که تکلیف، مطالعه جلسه آینده و آمادگی در کلاس می باشد، عدم آمادگی بعنوان نمره منفی لحاظ می گردد).

۳. عدم استفاده از تلفن همراه در کلاس

## منابع

### منابع آموزشی اصلی:

- ۱] کتاب جامع بهداشت عمومی. دکتر حسین حاتمی و همکاران، انتشارات ارجمند، آخرین چاپ
  - ۲] بیماری های شایع کودکان (اطفال) نلسون. جلد دوم، انتشارات تیمورزاده، آخرین چاپ
  - ۳] دستورالعمل ها و الگوریتم های تشخیصی درمانی بیماری های شایع کودکان. فاطمه خانی نوذری، آخرین چاپ
- منابع آموزشی کمکی:
- ۴] مراقبت های ادغام یافته ناخوشی های اطفال (مانا) ویژه پزشک. گروه مولفین وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس، اداره سلامت کودکان، آخرین چاپ
  - ۵] مراقبت های ادغام یافته ناخوشی های اطفال (مانا) ویژه غیرپزشک. گروه مولفین وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس، اداره سلامت کودکان، آخرین چاپ
  - ۶] راهنمای جامع نظام مراقبت بیماری های واگیرویژه پزشک خانواده. دکتر احمد رئیسی و همکاران، مرکز مدیریت بیماریهای واگیر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، آخرین چاپ
  - ۷] آخرین دستورالعمل ها و راهنماهای کشوری مبارزه با بیماری ها. مرکز مدیریت بیماری های واگیر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

برای هر یک از مصادیقی که از سند تعالی، عدالت و بهره وری آموزشی در طرح دوره فعلی ادغام میشود، یکبار جدول زیر را تکمیل بفرمایید:

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>۱. اشاره به مفاهیم اخلاق پزشکی در رئوس مطالب</p> <p>۲. اشاره به مفاهیم تعهد حرفه ای در رئوس مطالب و بیان موارد کیس و تمرین رعایت تعهد حرفه ای با توجه به شرایط خانواده و کودکان مراجعه کننده به مراکز خدمات سلامت و مدارس</p> <p>۳. کاربرد تکنولوژی های نوین در آموزش (AR,VR,XR)</p> <p>شبیه سازی، موبایل، اپلیکیشن، هوش مصنوعی، فناوری بومی و ...)</p> <p>۴. برگزاری آزمونهای الکترونیک میان ترم / پایان ترم با فرمت KF,PMP,OSCE,MMI</p> | <p>عنوان مصداق سند تعالی، عدالت و بهره وری آموزشی</p> <p>- برای انتخاب عنوان مصادیق میتوانید به یکی از ۱۲ مصداق شناسایی شده در زیرنویس همین جدول* مراجعه بفرمایید.</p> <p>- لازم به ذکر است که مصادیق محدود به این ۱۲ مورد نیستند و اعضای هیئت علمی بنا به صلاحدید تخصصی میتوانند موضوعات مرتبط را در یکی از کارگروه ها ادغام نمایند (موضوعات باید مشخصا برگرفته از شاخص های کارگروه های دهگانه سند تعالی باشند)</p> |
| <p>□ ۱- کارگروه تخصصی نظام اعتباربخشی ملی و تدوین استانداردهای آموزشی</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>کارگروه تخصصی مرتبط**</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <div> <div>۲- <input type="checkbox"/> کارگروه تخصصی مرجعیت علمی و آینده نگاری</div> <div>۳- <input type="checkbox"/> کارگروه تخصصی همگرایی درتعالی علوم و فناوریهای پیشرفته</div> <div>۴- <input type="checkbox"/> کارگروه تخصصی مدیریت جامع کیفیت در آموزش علوم پزشکی</div> <div>۵- <input checked="" type="checkbox"/> کارگروه تخصصی پاسخگویی اجتماعی و عدالت آموزشی</div> <div>۶- <input type="checkbox"/> کارگروه تخصصی اقتصاد آموزش</div> <div>۷- <input type="checkbox"/> کارگروه تخصصی بین المللی سازی آموزش علوم پزشکی</div> <div>۸- <input type="checkbox"/> کارگروه تخصصی اخلاق، سلامت معنوی و تعهد حرفه ای در آموزش علوم پزشکی</div> <div>۹- <input type="checkbox"/> کارگروه تخصصی کارآفرینی و کسب و کارهای دانش بنیان</div> <div>۱۰- <input type="checkbox"/> کارگروه تخصصی توسعه آموزش و فناوری های نوین ارتقای یادگیری</div> </div> | <div> <div>*** لطفا عنوان کارگروهی که مصداق فوق را از آن استخراج نموده اید تیک بزنید</div> </div>                                         |
| <div> <div><input type="checkbox"/> هدف کلی</div> <div><input checked="" type="checkbox"/> اهداف رفتاری</div> <div><input type="checkbox"/> وظایف دانشجویان</div> <div><input type="checkbox"/> منابع اصلی</div> <div><input checked="" type="checkbox"/> روش تدریس</div> <div><input type="checkbox"/> وسایل کمک آموزشی</div> <div><input checked="" type="checkbox"/> سنجش و ارزشیابی</div> </div>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <div>در کدام قسمت از طرح دوره بیان شده است؟</div>                                                                                         |
| <div> <div>۱- <input checked="" type="checkbox"/> در اهداف رفتاری، ایجاد حس مسئولیت پذیری در دانشجو جهت رعایت قوانین اخلاقی، پوششی و رفتاری متناسب با محیط دانشگاهی، متناسب با مصداق "اشاره به مفاهیم اخلاق پزشکی و تعهد حرفه ای در رؤس مطالب". بخصوص در زمینه مشاوره به کودکان و خانواده ها و رعایت اصول اخلاق حرفه ای در این خصوص به صورت عملی و با استفاده از روش نمایش در کلاس</div> <div>۲- <input type="checkbox"/> در روش تدریس، یادگیری ترکیبی ( blended learning) به صورت مجموعه ای از آموزش های حضوری، ویدئوهای آفلاین، جلسات و ویدئوهای آنلاین، self-study و ارائه کلاسی، و استفاده از پلتفرم های</div> </div>                                                                                                                                                                                                                           | <div> <div>توضیحات مربوط به نحوه ی ادغام مصادیق سند تعالی در آموزش دانشجویان</div> <div>روش معرفی مصداق را مختصرا توضیح دهید</div> </div> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>آموزشی و ارزشیابی نوین با مصداق " اشاره به مفاهیم</p> <p>تعهد حرفه ای در رؤس مطالب و بیان موارد کیس و</p> <p>تمرین رعایت تعهد حرفه ای با توجه به شرایط</p> <p>کودکان و خانواده های مراجعه کننده به مراکز</p> <p>خدمات سلامت و مدارس</p> <p>۳. در قسمت سنجش و ارزشیابی، برگزاری آزمون به صورت MMI، با مصداق "برگزاری آزمونهای</p> <p>الکترونیک میان ترم / پایان ترم با فرمت</p> <p>KF,PMP,OSCE,MMI" متناسب است</p> |  |
| مستندات (در صورت لزوم)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |

-جدول زمانبندی جلسات

| جلسات | تاریخ جلسات | ساعت  | عنوان جلسات                                                  | آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس                                                                                       |
|-------|-------------|-------|--------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| اول   | ۱۴۰۳/۷/۷    | ۱۰-۱۲ | معرفی درس و اهداف و بیان تعاریف لازم                         | توجه به طرح درس و مطالب ارائه شده در هر جلسه.<br>پاسخ به سوالات مطرح شده در جلسه - آمادگی برای گوش دادن فعال در کلیه جلسات   |
| دوم   | ۱۴۰۴/۷/۱۲   | ۱۰-۱۲ | رشد و نمو و اختلالات رشد (سوء تغذیه، کم وزنی و کم وزنی شدید) | - مطالعه لازم در این زمینه<br>درسی هر جلسه<br>پاسخ به سوالات مطرح شده در جلسه قبلی - آمادگی برای گوش دادن فعال در کلیه جلسات |
| سوم   | ۱۴۰۴/۷/۲۱   | ۱۰-۱۲ | کمبود ویتامین ها (آویتامینوز)                                | ویدئوی تحویل شده به دانشجویان قبل از شروع کلاس مشاهده گردد. در کلاس پرسش و پاسخ و بحث گروهی صورت خواهد گرفت.                 |

|         |            |       |                                                                                 |                                                                                                              |
|---------|------------|-------|---------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| چهارم   | ۱۴۰۴/۷/۲۸  | ۱۰-۱۲ | اسهال و کم آبی در کودکان                                                        | مطالعه و آمادگی برای شرکت در بحث گروهی در کلاس و پاسخ به سوالات                                              |
| پنجم    | ۱۴۰۴/۸/۵   | ۱۰-۱۲ | کم خونی های شایع دوران کودکی                                                    | ویدئوی تحویل شده به دانشجویان قبل از شروع کلاس مشاهده گردد. در کلاس پرسش و پاسخ و بحث گروهی صورت خواهد گرفت. |
| ششم     | ۱۴۰۴/۸/۱۲  | ۱۰-۱۲ | زردی فیزیولوژیک و پاتولوژیک                                                     | مطالعه و آمادگی برای شرکت در بحث گروهی در کلاس و پاسخ به سوالات                                              |
| هفتم    | ۱۴۰۴/۸/۱۹  | ۱۰-۱۲ | آسیب های دوران کودکی (سوانح، حوادث و مسمویت ها                                  | مطالعه و آمادگی برای شرکت در بحث گروهی در کلاس و پاسخ به سوالات                                              |
| هشتم    | ۱۴۰۴/۸/۲۶  | ۱۰-۱۲ | عفونت های شایع دستگاه تنفسی تحتانی و فوقانی                                     | مطالعه و آمادگی برای شرکت در بحث گروهی در کلاس و پاسخ به سوالات                                              |
| نهم     | ۱۴۰۴/۹/۱۰  | ۱۰-۱۲ | عفونت های دستگاه ادراری و انگل های رودهای شایع در کودکان                        | مطالعه و آمادگی برای شرکت در بحث گروهی در کلاس و پاسخ به سوالات                                              |
| دهم     | ۱۴۰۴/۹/۱۶  | ۱۰-۱۲ | عفونت های گوش (ماستوئیدیت حاد، عفونت های حاد و مزمن)                            | مطالعه و آمادگی برای شرکت در بحث گروهی در کلاس و پاسخ به سوالات                                              |
| یازدهم  | ۱۴۰۴/۹/۲۳  | ۱۰-۱۲ | بیماری های شایع چشم در کودکان                                                   | مطالعه و آمادگی برای شرکت در بحث گروهی در کلاس و پاسخ به سوالات                                              |
| دوازدهم | ۱۴۰۴/۹/۳۰  | ۱۰-۱۲ | بیماری های قابل پیشگیری با واکسن (سل، فلج اطفال، آنفلوآنزا- هپاتیت)             | مطالعه و آمادگی برای شرکت در بحث گروهی در کلاس و پاسخ به سوالات                                              |
| سیزدهم  | ۱۴۰۴/۱۰/۷  | ۱۰-۱۲ | بیماری های قابل پیشگیری با واکسن (سرخک، سرخجه و اوریون، دیفتی، کزاز، سیاه سرفه) | مطالعه و آمادگی برای شرکت در بحث گروهی در کلاس و پاسخ به سوالات                                              |
| چهاردهم | ۱۴۰۴/۱۰/۱۴ | ۱۰-۱۲ | اصول احیای قلبی- ریوی در کودکان                                                 | مطالعه و آمادگی برای شرکت در بحث گروهی در کلاس و پاسخ به سوالات                                              |
| پانزدهم | ۱۴۰۴/۱۰/۲۱ | ۱۰-۱۲ | -----                                                                           | مطالعه و آمادگی برای شرکت در بحث گروهی در کلاس و پاسخ به سوالات                                              |

